

BOEKAANKONDIGINGEN.

Pyorrhoea alveolaris in its clinical aspect, by D. A. CROW. M. B. CH B. EDIN. Assistant surgeon to the Sussex Throat and Ear Hospital. Brighton, London. BAILLIÈRE, TINDALL and COX. Prijs 6 sh.

Een Engelsch boekje, groot III bladzijden, wordt hierbij aangekondigd, wat ik in handen zou willen zien van elk geneesheer, huisarts, chirurg, neus-, keel- oorarts, mondarts, tandarts. Hier wordt de alveolair pyorrhoea beschreven naar aanleiding van 100 nauwkeurig nagegane gevallen. De ziekten en verschijnselen van klinischen aard, welke op haar rekening staan, worden naar voren geschoven. Pathologische en bacterieele laboratorium onderzoekingen worden als bekend verondersteld en critisch beoordeeld. De ziekten en verschijnselen door of in het verloop van de alveolair pyorrhoe waargenomen zijn de volgende: algemeene vermoeidheid, anaemie, gewichtsverlies, slechte smaak in den mond (it tastes as though I had been sucking pennies), anorexie, flatulentie, ulcera oris, pharyngitis, slapeloosheid, neuritis, rheumatismus, arthritis rheumatica, arterio-sclerosis, arythma cordis, iritis, nephritis, otitis media, cholecystitis, ulcus ventriculi et duodeni, vertigo, tinnitus, synovitis, hoofdpijn, laryngitis, kortademigheid.

Als oorzaak voor de ziekten en verschijnselen beschouwt CROW de etterende alveolen, waarvan de etter wordt geresorbeerd (toxaemie) of wordt ingeslikt. Hij heeft de alveolaire oppervlakten geprojecteerd, samen gevoegd en dan staat men verbaasd over de grootte van het etter afscheidende oppervlak. Bij het veelvuldig voorkomen dezer ziekte wordt het dubbel noodzakelijk de volle aandacht er aan te schenken

De geheele verhandeling is een aanklacht tegen de geneeskundige wereld die den mond en zijn tanden bij de studie en in de practijk bijna geheel verwaarloost. Zeer veel artsen kennen den naam alveolair pyorrhoea niet en loopen zelf met de ziekte rond zonder het te weten.

Het zou te ver voeren dit goed geschreven boekske uitvoerig te behandelen. De schrijver zelf zegt: „This work is intended to be a very candid earnest pleading for what is felt to be truth”. Dien indruk kreeg ook ik er van. Ik raad ieder het boekske te lezen, ook vooral hoogleraren om hun studenten te wijzen op een oorzaak van ziekteverschijnselen, welke men niet thuis kan brengen. Er zullen misschien velen zijn, die het niet eens zijn met den schrijver; des te belangrijker is het om zijn onderzoekingen en bevindingen te contrôleeren. Groot bezwaar zal men bijv. maken tegen zijn raad om radicaal alle zieke tanden te trekken, zelfs als zij nog volmaakt vastzitten en alleen het Röntgen-onderzoek de verwoesting van de alveole aan het licht heeft gebracht. Ik zelf onderschrijf dien raad niet, vooral niet als het lukt genezing te brengen langs conservatieven weg.

Hij schrijft o. a. : „Men are not persuaded so much by what they read as by what they see”. Juist! Laten dan de artsen, aangespoord door dit boekje beginnen met te „zien”, op kliniek en en bij hun patiënten, dan kunnen wij later lezen wat hun bevinding is in het belang van patiënt en wetenschap.

F. A. MEIJER.

Elementen en atomen eens en thans. Schetsen uit de ontwikkelingsgeschiedenis der elementenleer en atomistiek. Voor studeerenden in de natuurwetenschappen aan Nederlandsche universiteiten en hoogeschoolen, door dr. F. M. JAEGER, hoogleeraar in de faculteit van wis- en natuurkunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen. Tweede verbeterde en vermeerderde druk. Met 24 figuren, 50 portretten en 1 kaartje. Bij J. B. WOLTERS. Groningen, den Haag, 1920. (311 bldz.). Prijs geb. f 8.75.

In zijn „voorwoord” zegt de schrijver, dat : „Het boek is slechts een bescheiden poging, om eenigermate te helpen voorzien in de leemte, die ook bij het universitaire onderwijs in de theoretische chemie daardoor ontstaat, dat de wordingsgeschiedenis der natuurwetenschappen aan onze Nederlandsche universiteiten en hoogeschoolen onder de officiële onderwijsvakken nog steeds niet de haar toekomstige plaats inneemt”. Aanvankelijk had de schrijver het plan een beknopte geschiedenis der chemie te geven, maar ten slotte heeft hij dan in het bijzonder de ontwikkeling van de elementenleer en de atomistiek in het oog gevat. De eerste druk verscheen in 1918 en twee jaar later reeds de tweede. Wel een bewijs, dat het boek gunstig ontvangen is en de belangstelling heeft gewekt. Het was voorwaar geen eenvoudige taak, die de schrijver zich gesteld had en slechts iemand met zijn belezenheid, algemeene ontwikkeling en durf kon die op zich nemen. Hij geeft ons hier een overzicht van de beschouwingen over aard en wezen der dingen van de oudste tijden der beschaving af tot op het huidige oogenblik. Daarbij moest dan in weinige bladzijden de wijsbegeerte der oude Oostersche volken en in het bijzonder der Grieken besproken worden en in hoever de schrijver er in geslaagd is, hier een eenigermate juist beeld van de opvattingen van de Grieksche wijsgeeren te geven, durft referent in het geheel niet te beslissen. Maar ongetwijfeld krijgt de lezer, die den moed heeft het boek aandachtig te lezen, bewondering voor die oude wijsgeeren, wanneer hij ziet van hoe grooten invloed zij geweest zijn op de ontwikkeling der wetenschappen en hoe nauw hun bespiegelingen aansluiten aan de in den laatsten tijd weder gehuldigde opvattingen omtrent den bouw der zoogenaamde elementen en hij zal de woorden beamen, waarmede het boek eindigt : „doch zelfs indien ons eenmaal de laatste triomf beschoren mocht zijn en ons dan het volle licht over den bouw en het wezen der elementen en atomen mocht zijn of gegaan, — ook dan toch zou het ons passen nederig te erkennen, hoe de denkbeelden van het overwinnende heden met